

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Februar 2020

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Indhold	Side
INDHOLD OG SAMMENDRAG	2
MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER	3
Landbrugets bytteforhold	3
Mælke markedet	3
Markederne for svine- og oksekød	4
Afgødemarkederne	5
Gødning, bekæmpelsesmidler, brændstof mv.	6
Renter	6
PRISFORVENTNINGER	7
DEFINITIONER	8

SAMMENDRAG

Svinepriserne topper i 2020

Svinepriserne har været på himmelfart siden foråret 2019 og har lagt afstand til de lave priser i 2018. Derimod er priserne på mælk og de største afgrøder nogenlunde stabile på et niveau lige over et "normalår". Minkpriserne er fortsat lave, men ventes at rette sig lidt i løbet af 2020 trods Corona-viruset.

Prisen på mælk har siden starten af 2019 ligget stabilt på et niveau lige over prisen i et "normalår". En gradvis opbygning af en underforsyning af markedet har dog nu ført til den første lille prisstigning i over et år. Vi vurderer, at markedet er nogenlunde i balance og forventer ikke større prisændringer i 2020.

Prisen på svinekød og smågrise domineres fortsat af afrikansk svinepest i Kina og andre asiatiske lande, samt Øst- og Centraleuropa. Effekten fra svinepest ventes fortsat at medføre høje priser på svinekød og smågrise gennem 2020. Svineproducenternes økonomi er tilsvarende forbedret kraftigt i 2019 og forventes yderligere forbedret i 2020. Priserne forventes dog at toppe i 2020.

Prisen på korn er med den gode høst i 2019 faldet lidt tilbage og ligger nu lidt over prisen i et "normalår". Det våde efterår og den våde start på 2020 medfører ændring i afgrødesammensætningen og lavere udbytter. Forsat store globale kornlagre lægger en dæmper på priserne i den nærmeste tid.

De største **usikkerhedsfaktorer** med potentiale til at ændre markedsvurderingen anses pt. at være Kinas import af fødevarer, handelskrige, udbredelse af svinepest i EU, dollarkursen, vejret og et hårdt "Brexit".

Publikationen er udarbejdet af:

Erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser (Sektor, ansvh.)	Specialkonsulent Sisse V. Schlægelberger (Svin)
T +45 8740 5175	T +45 3339 4385
M +45 2013 5175	M +45 6134 8648
E kak@seges.dk	E siss@seges.dk.dk
Konsulent Arne Munk (Mælk)	Seniorkonsulent Ove Lund (Afgøder)
T +45 8740 5240	T +45 8740 5479
M +45 2334 7369	M +45 2026 6121
E arm@seges.dk	E ovl@seges.dk

Næste ordinære udgave af Markedsvurdering for landbrugsprodukter udkommer september 2020.

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Landbrugets bytteforhold

Landbrugets bytteforhold definerer landbrugets konjunkturer og er afgørende for indkomsten.

Efter et fald i det samlede bytteforhold for landbruget i 2018, er bytteforholdet steget kraftigt gennem 2019, og stigningen er fortsat ind i 2020. Den altovervejende årsag er de hastigt stigende svinepriser.

I 2020 ventes bytteforholdet at stige en anelse i første halvår, anført af svineproducenternes bytteforhold. I andet halvår ventes landbruget bytteforhold dog aftagende.

Mælkemarkedet

Mælkeproducenternes bytteforhold har kredset om et neutralt niveau gennem 2018 og 2019. Der er udsigt til en lille stigning i bytteforholdet i 2020 i forventning om lidt lavere foderpriser og en svagt stigende mælkepris.

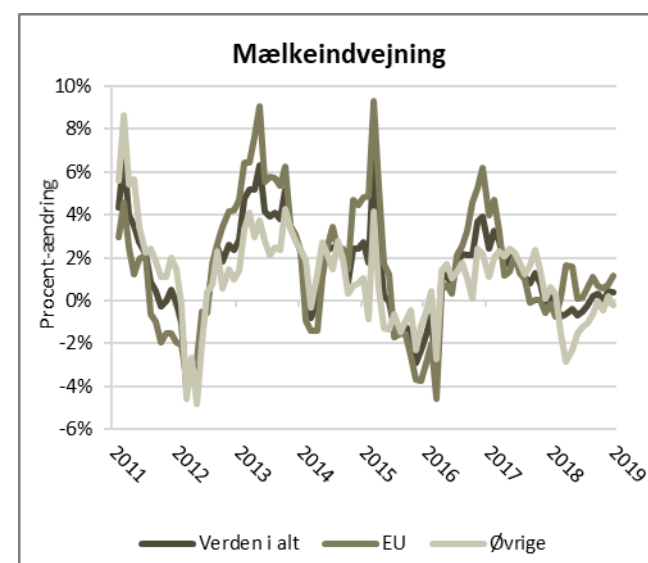
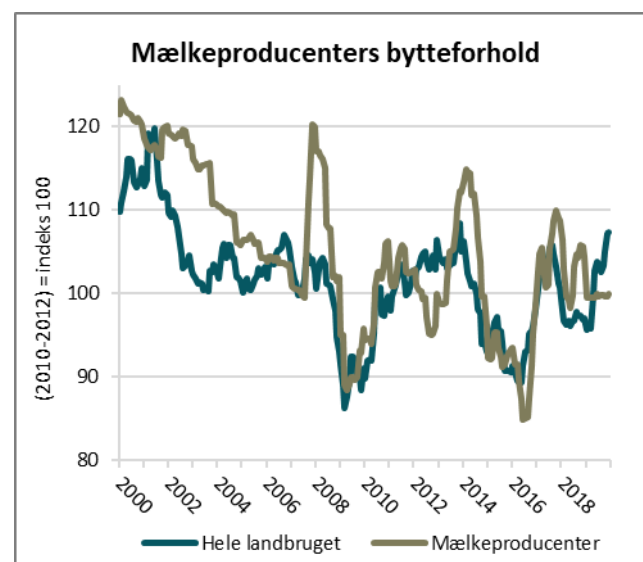
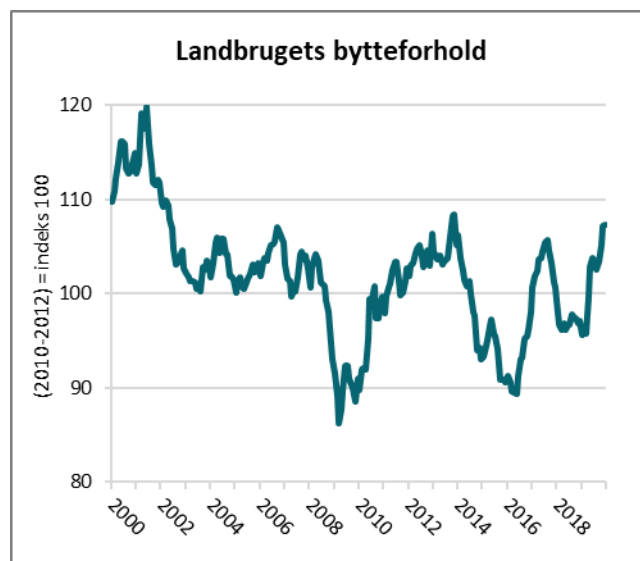
Mælkemarkedet har været præget af en bemærkelsesværdig og langvarig stabilitet det seneste halvandet år. Siden november 2018 har væksten i den globale mælkeindvejning været negativ eller stort set uændret i forhold til samme tidspunkt året før.

Importen af mælkeprodukter er især stor i Kina og Sydøstasien, og vokser stabilt i store importlande som Mexico og Japan. Samlet set er stigningen i den globale efterspørgsel efter mælkeprodukter nogenlunde stabil, og derfor har faldet i mælkeindvejning medført en svag underforsyning af markedet.

Mælkeindvejsningen i EU ligger nu samlet set nu omtrent på samme niveau som sidste år. Det dækker dog over vækst i lande som Tyskland, Frankrig og Holland, men aldende produktion i UK, Irland og Danmark.

Uden for EU har indvejsningen været negativ det meste af 2019, men ligger nu stort set uændret fra året før.

I perioden 2015-2017 blevet der opbygget store EU-lagre af skummetmælkspulver på grund af Ruslands importforbud mod fødevarer fra blandt andet EU og ophævelse af mælkekvoteerne. Lagrene er nu afviklet.

Tendensen med svag underforsyning af mælke markedet er fortsat ind i 2020, hvilket har udløst en lille stigning i mælkeprisen fra marts. På nuværende tidspunkt er der ikke udsigt til væsentlige prisbevægelser, da ubalancen i markedet er beskeden, og sammen med usikkerhedsfaktorer forventes der ikke større ændringer i markedssituationen. Hvis tendensen med underforsyning af mælke markedet fortsætter, kan en yderligere prisstigning dog ikke udelukkes. Niveaumæssigt ventes 2020 at ligge en anelse over 2019 og lidt over prisen i et "normalår".

De største usikkerhedsfaktorer er Kina import, blandt andet på grund af Corona-virus, situationen i Mellemøsten samt et eventuelt hårdt "Brexit" i slutningen af 2020.

Markederne for svine- og oksekød

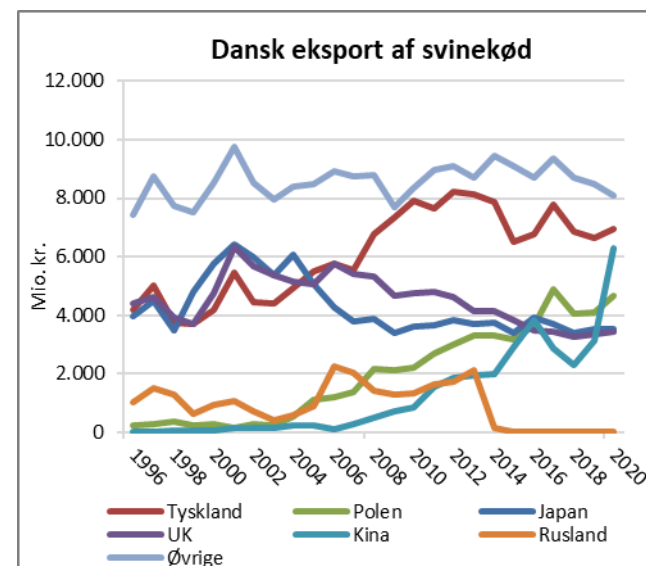
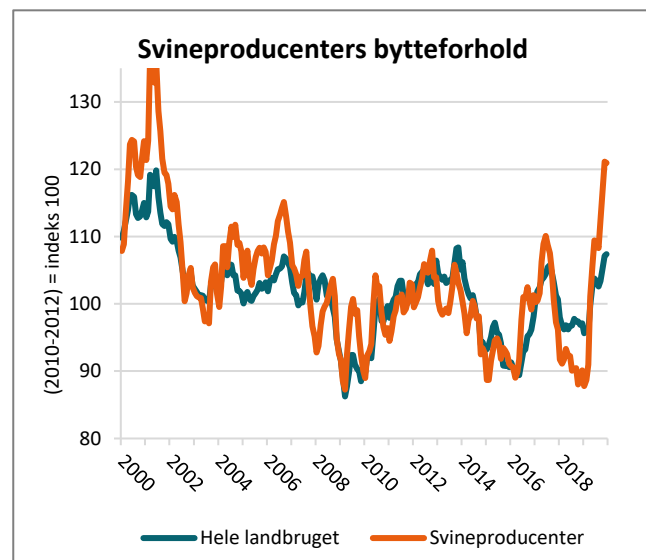
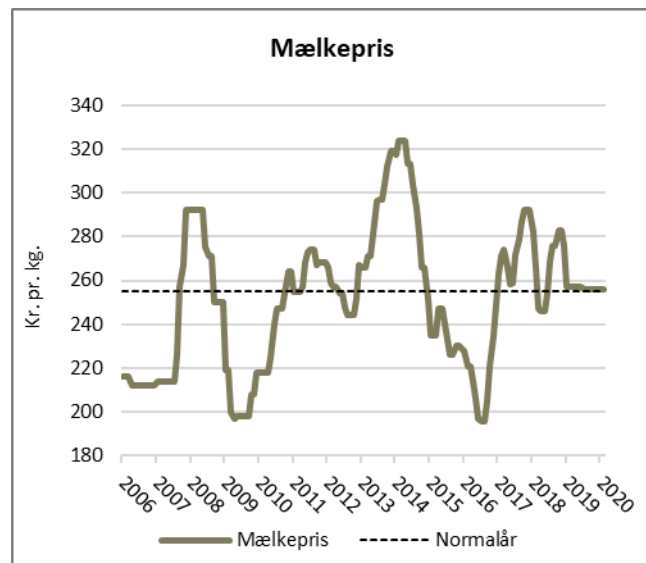
Svinekød. Siden foråret 2019 er svinepriserne steget markant, mens foderpriserne har normaliseret sig på et lavere niveau efter en god høst i 2019. Dermed har bytteforholdet udviklet sig særdeles gunstigt for svineproducenterne, og under forbehold af svinepest ser den positive udvikling ud til at fortsætte gennem.

Prisen på svinekød er pt. styret af de asiatiske landes – og særligt Kinas - efterspørgsel efter svinekød. De store udfordringer med svinepest i Kina, en række andre asiatiske lande samt Øst- og Centraleuropa har medført en kraftig nedgang i landenes egenproduktion af svinekød og stigende efterspørgsel efter svinekød på de internationale markeder. Konsekvenserne af svinepest lægger således en solid bund under noteringen.

Efter et mindre fald i produktionen af svin i Europa i 2019, kan der forventes en mere stabil til stigende EU-produktion af svin gennem 2020. Udviklingen i svinepest i Europa vil fortsat påvirke produktionen i de enkelte EU-lande. Det normale sæsonmønster med stigende priser i løbet af foråret og faldende priser efter sommeren ventes genoptaget i 2020.

Den højere notering på slagtesvinekød påvirker direkte markedspriserne for smågrise, både med hensyn til prisniveau og sæsonmønster.

Det forventes, at den kinesiske efterspørgsel vil blive reduceret i takt med, at den kinesiske egenproduktion af svinekød genoprettes. Det ventes at slå kraftigst igennem

i 2021, hvor prisniveauet gradvist ventes at blive normaliseret.

Samlet set holdes den seneste prognose fra december stort set uændret i februar-prognosen.

De største usikkerhedsfaktorer for svineprisen er niveauet af Kinas import, en yderligere udbredelse af af svinepest i EU samt en eventuel hård "Brexit". Især svinepest er trendsættende for markedet og kan ændre afgørende i forudsætningerne for prognosen. Der forventes ikke en nævneværdig effekt af Corona-viruset.

Oksekød. Med en pris på 20,61 kr. pr. kg. bød 2019 på de laveste gennemsnitlige afregningspriser for okse- og kalvekød i de seneste fem år og 1,34 kr. lavere i forhold til året før. Tyrekalve er faldet mest, hvorimod priserne på hundyr er mere stabile.

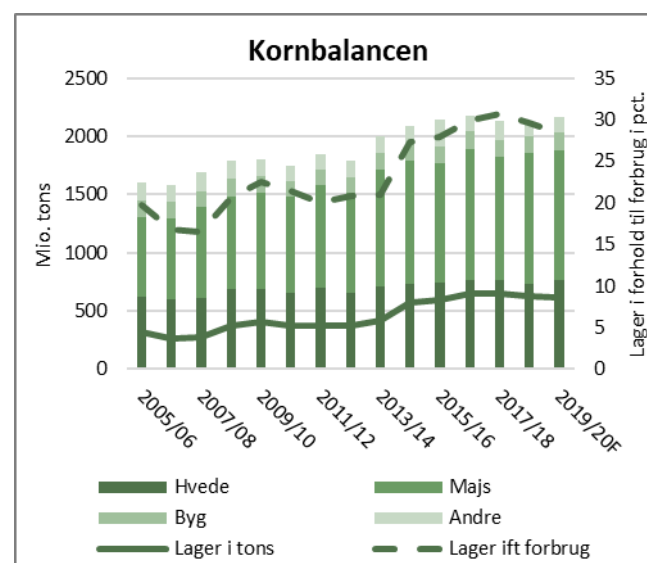
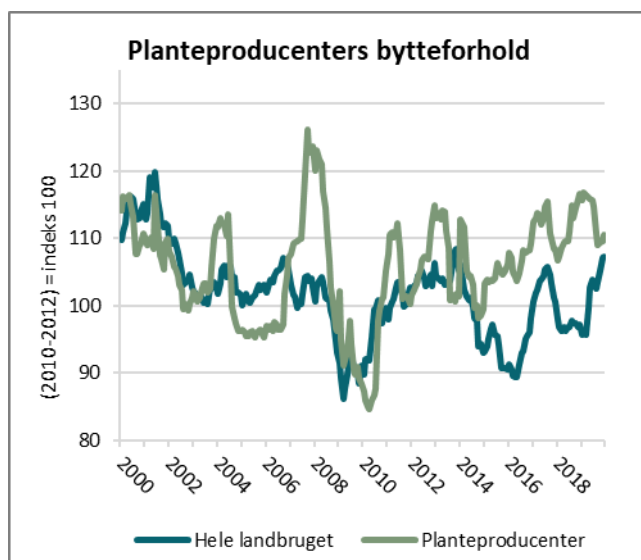
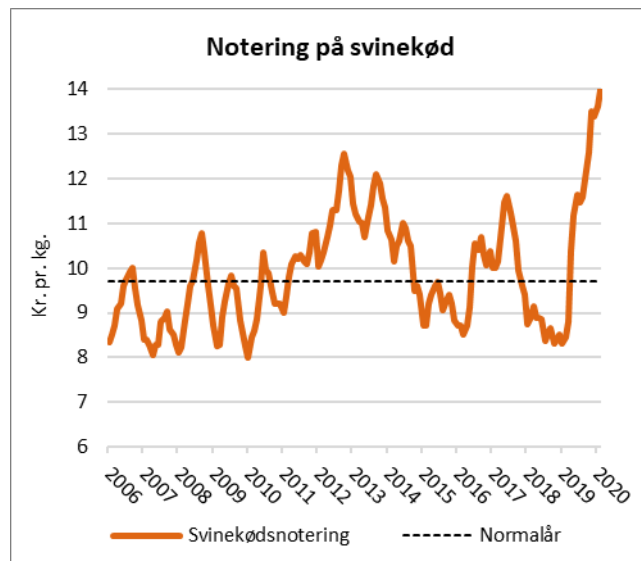
Der blev slagtet næsten 6 pct. færre kreaturer end året før og som en ny rekord, eksporterede Danmark 91.788 levende dyr, heraf ca. 40 pct. til Holland. Markedsåbningen til Sydkorea samt udsigten til kommende aftaler med bl.a. Japan, Marokko og Kina giver mulighed for prisstigninger i løbet af 2020.

Afgrødemarkedene

Planteproducenternes bytteforhold faldt tilbage i 2019 til mere gennemsnitlige niveauer, efter at tørken og vanskelige produktionsforhold i Nordvesteuropa og Sortehavsområdet havde sendt bytteforholdene i vejret i 2018. Hovedårsagen til faldet i bytteforholdet er en god høst for de væsentligste afgrøder. Under forudsætning af et "normalt" vækst- og høstår, ventes bytteforholdene ikke at ændre sig væsentligt fra de nuværende niveauer.

Den globale kornbalance viser fortsat meget høje lagre, også målt i forhold til forbruget. Det vanskelige 2018 betød kun et mindre fald i lager/forbrugsforholdet, og hvis vi får et nogenlunde normalt år for afgrøderne globalt, vil markedet fortsat være velforsynet med korn og majs.

En stor del af de globale lagre (ca. 60 pct.) ligger dog i Kina og Indien, som ikke er eksportnationer. Det begrænser presset på kornpriserne, og andre forhold som australske brande, Ruslands eksportrestriktioner, faldende kornareal i EU og USA samt et vådt efterår er prispositivt.

Samlet set ventes priserne på de fleste store afgrøder at ligge lidt over priserne i et "normalår" i 2020.

Sojaprisen ligger pt. på et relativt lavt niveau. Lagrene ventes fortsat store, og den globale efterspørgsel er trykket på grund af den omfattende svinepest, der blandt andet har medført lavere import fra Kina. Priserne ventes kun svagt stigende gennem 2020.

Rapsprisen er forholdsvis følsom på grund af små lagre og udsigt til begrænset produktion. Pristrenden ventes svagt positiv, bl.a. på grund af en positiv påvirkning fra palmeolier og et øget bio-indhold i brændstof i Kina.

Kartoffelpriserne steg i 2019 på grund af et vådt efterår og en vanskelig høst. Under forudsætning af et mere normalt vækst- og høstår ventes en normalisering af priserne på både stivelses- og spisekartofler i 2020.

Frøavlerne har haft en god høst i 2019, hvilket har presset priserne lidt. I 2020 forventes priser lidt højere, samtidig med en normalisering af udbytterne.

De største usikkerhedsfaktorer for de globalt handlede afgrøder er dollaren, vejret i de store producentlande, handelsmæssige restriktioner samt Corona-virusset, som kan medføre en generel vækstafmatning og faldende oliepriser.

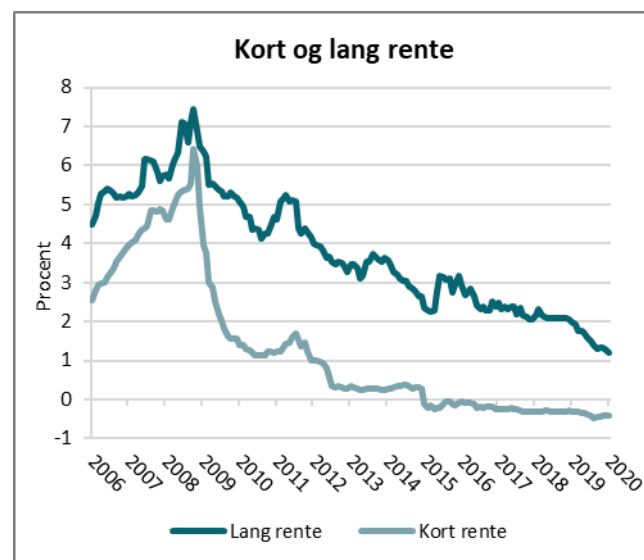
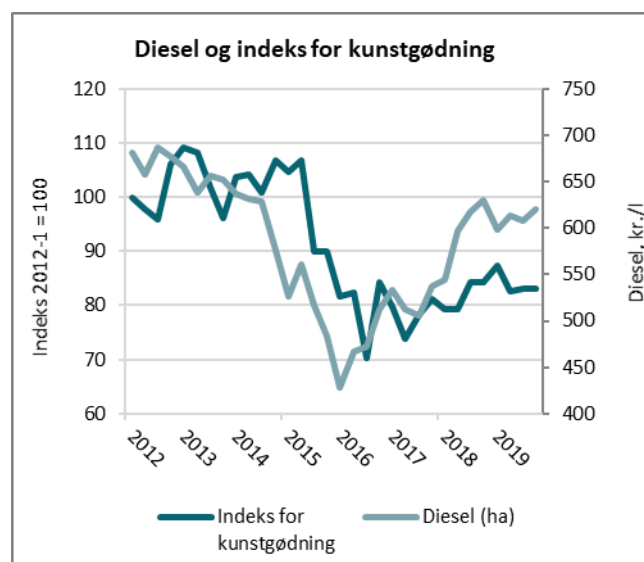
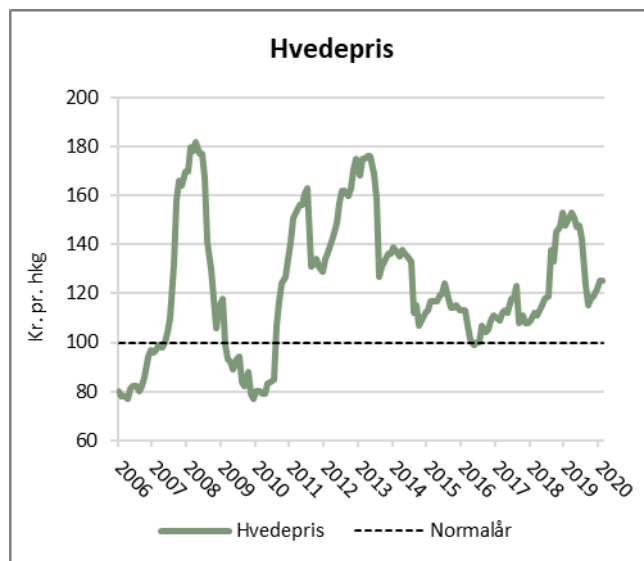
Gødning, bekæmpelsesmidler, brændstof m.v.

Gødningspriser på 21-3-10 er faldet ca. 10 pct. det seneste år. Med relativt høje kornpriser forventes prisen på gødning at stige igen. Sammenhængen mellem gødning og naturgas er midlertidigt sat ud af kraft. Prisen på **diesel** er faldet på grund af Corona-virus, men ventes at stige igen efter denne midlertidige effekt. Priserne på **bekæmpelsesmidler** forventes lidt lavere eller uændrede.

Renter

Den globale vækst har stabiliseret sig. Hovedscenariet for prisudsigterne er en fortsat moderat, positiv vækst i den globale økonomi, uden antræk til stigende inflation af betydning. Faldet i både korte og lange europæiske renter, herunder danske, i 2019 er fortsat ind i 2020.

ECB ventes at fortsætte med at stimulere økonomien gennem pengepolitikken, uden udsigt til renteforhøjelser på kort- og mellemlangt sigt. Kronen er stærk, og der ventes ro om de danske valutareserver og renter.

PRISER

	Gns. 2004-2016	2017	2018	2019	Normalår
Bytteforhold					
Hele landbruget	101	103	97	102	-
Mælkeproducenter	103	106	103	100	-
Svineproducenter	101	104	91	106	-
Planteproducenter	102	112	111	113	-
Mælkeproduktion					
Mælkepris, konv. (kr./kg. standard mælk)	2,43	2,75	2,68	2,57	2,55
Mælkepris, konv. (kr./kg. EKM)	-	2,69	2,63	2,52	2,50
Mælkepris, økologisk (kr./kg. standard mælk)	3,04	3,65	3,42	3,39	3,30
Mælkepris, økologisk (kr./kg. EKM)	-	3,59	3,37	3,34	3,25
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	-	1,59	1,10	2,50	-
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	-	2,43	1,80	2,50	-
Oksekødsproduktion					
Oksekød – ældre køer (281-300)	15,42	18,73	18,80	16,99	17,31
Svinekødsproduktion					
Svinekød (afregningspris, kr./kg.)	10,15	11,16	9,21	11,97	10,50
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	352	402	326	421	380
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	205	237	181	246	230
Fravænnede grise pr. årssø	-	33,3	33,0	33,0	-
Planteproduktion					
Foderhvede (kr./hkg.)	117	112	126	137	100
Foderbyg (kr./hkg.)	114	107	124	129	95
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	246	248	230	210
Maltbyg (kr./hkg.)	129	122	136	140	115
Raps (kr./hkg.)	249	284	262	273	265
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	-	130	133	135	130
Foder o.a.					
Soyaskrå (kr./hkg.)	229	267	260	257	270
A-bl. 18 pct., økologisk	308	304	313	324	315
C-bl. 30 pct., økologisk	412	432	432	435	440
Foderhvede (kr./hkg.)	126	121	137	142	112
Foderbyg (kr./hkg.)	125	117	138	138	108
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	254	291	230	225
Rapsskrå (kr./hkg.)	187	187	188	197	185
Gødning (indeks)	165	148	155	158	165
Dieselolie (øre/l)	510	522	598	610	600

Note: "Normalår" defineres i Bilag 2. Prisprognosen udtrykker den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne. Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter. Af konkurrenceretlige årsager er prisprognose for 2019 udeladt. Disse indgår dog i Landskalkuler i Ø90, i Mark Online og DMS. Udvalgte abonnenter til Landbrugsinfo har adgang til prognosepriserne for 2019-2023 i www.farmtal.dk.

DEFINITIONER

Bytteforhold: Bytteforholdet beskriver udviklingen i producenternes salgspriser i forhold til deres købspriser. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet af de månedlige observationer i årene 2010-2012, som angives med indeks 100. En værdi over 100 betyder, at bytteforholdet er bedre end gennemsnittet af 2010-2012 og vice versa.

$$\text{Bytteforhold} = \frac{\text{Salgsprisindeks}}{\text{Købsprisindeks}}$$

Indeksene for salgs- og købspriserne er vægtede ud fra de enkelte salgsprodukters og omkostningsarters gennemsnitlige andel i årene 2010-2012 af henholdsvis den samlede omsætning og de samlede omkostninger. Der er kun medtaget indtægter og omkostninger, der er en del af resultat af primær drift plus afkoblet EU-støtte. Udviklingen i renteniveauet påvirker således ikke bytteforholdet.

Mælkepris: I prognose-beregningerne anvendes Arlas afregningsmodel. Mælken er med 4,20 procent fedt, 3,40 procent protein og med et kvalitetstillæg på 3,2 procent. Der indregnes, at alle bedrifter får tillæg for uafhængig afhentning. Prognoseprisen er inklusiv tillæg for Arlagården Plus samt de nye tillæg for adgangsforhold og 3" udløbsrør, men eksklusiv tillæg for non GM foder og fælles konsolidering. Individuel konsolidering på ejerbeviser er inkluderet i prognoseprisen.

Normalår: Et normalår tager udgangspunkt i anslåede langsigtede priser fra OECD/FAO's ti-årige prisprognoser, som de fremgår af Agricultural Outlook. Der foretages endvidere en korrektion i henhold til valuta, den skønnede produktivitets- og inflationsudvikling samt tilpasning til danske markedsforhold.

Svinepriser: I prognose-beregningerne benyttes afregningsprisen for svinekød inklusiv efterbetaling og opgøres som den forventede notering plus efterbetaling (1 kr.) minus fradrag (11 øre) minus produktionsafgift (5 øre).

Smågrisepriserne er "basis"-noteringer beregnet efter principperne for den beregnede notering på 7 og 30 kg grise. Grise til puljenotering og til eksport indregnes til den forventede udvikling i puljenotering for SPF Region 2 og 3 PRRS negativ.

SEGES skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og føde-
vareerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder
i tæt samarbejde med vores kunder, forsknings-
institutioner og virksomheder over hele verden.
SEGES er en del af Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.